

Sadržaj

Prvi deo

Teorijsko determinisanje pravne države i vladavine zakonitosti [15]

Demokratija kao oblik vladanja [16]

1.1.Značaj kulture i civilizacije u procesu postuliranja građanskog demokratskog društva	16
1.1.1.Kulturne teorije	17
1.1.1.1.Pozitivističko definisanje kulture	17
1.1.1.2.Kultura kao model ponašanja – antropološko objašnjenje ku..	17
1.1.1.3.Teorija o kulturnim kontaktima - geografska sinteza kultura...	18
1.1.1.4.Eksplicitni i implicitni modeli kultura ponašanja.....	18
1.1.1.5.Teorija o socijalnoj strukturi kao kulturnom sistemu	19
1.1.1.6.Univerzalna teorija kulture prema kriterijumu ljudskih	19
1.1.1.7.Teorija kulture kao promena u društvenim procesima	20
1.1.1.8.Teorija kulture kao psiholoških stanja i socijalnih procesa.....	20
1.1.1.9.Potkulturna teorija.....	21
1.1.1.10.Pop kultura	23
1.2.Kulturno-civilizacijske vrednosne orientacije i paradigme građanskog demokratskog društva	24
1.2.1.Definisanje civilizacije.....	24
1.2.2.Definisanje kulture i civilizacije kao procesa nastajanja	27
čoveka kao društvenog bića	27
1.2.3.Filosofija savremenih društava	30
1.2.3.1.Filosofija građanskog društva	30
1.2.3.2.Filosofija države-nacije	31
1.2.3.3.Filosofija države realnog socijalizma.....	32
1.2.3.4.Filosofija građanske demokratske levice – država blagostanja	33
1.2.3.5.Filosofija države libaralnog kapitalizma	34
1.2.3.6.Filosofija globalizovane države	35
1.2.3.7.Novi oblici nasilja globalnih društava nad malim i	37
1.2.4.Otvorena pitanja o vrednostima i vrednosnim orientacijama.....	38
1.2.5.Praksa Zapada u vezi državnotvornih kultura	40
1.2.6.Nova slika sveta	43
1.3.Kapitalizam kao referentni model socijalne organizacije zapadnih dru....	48
1.3.1.Načela modela socijalne organizacije društvene zajednice	48

1.3.1.1.Kapitalizam i kraj istorije.....	50
1.3.1.2.Naćela tržišne privrede (kapitalizma).....	52
Etika, moral, pravo, pravda, sloboda i red (poredak) (55)	
1.4.Etika i moral.....	55
1.5.Pravo i vladavina zakonitosti	59
1.6.Prvadja kao vrednosni sistem.....	62
1.7.Sloboda kao univerzalna vrednosna orientacija.....	65
1.8.Red (poredak)	69
1.9.Zlo kao suprotnost Dobu.....	71
1.10.Poremećaji u kulturno-civilizacijskim vrednosnim orientacijama.....	73
1.10.1.Križa intelektualne elite i gubitak „radničke klase,, sa porazom sindikalizma zaposlenih i obespravljenosti zaposlenih	73
1.10.2.Nezaposlenost kao ključna savremena paradigma	77
1.10.3.Narkomanija – bolest savremenog čovečanstva.....	78
1.10.4.Alkoholizam – novi vid lečenja bezizlaznosti.....	79
Analiza odnosa između politike i ekonomije u uslovima globalizacije i internacionalizacije poslovanja (81)	
1.11.Teorije o odnosima između politike i ekonomije.....	81
1.11.1.Dominirajuća gledišta o odnosima politike i ekonomije.....	82
1.11.2.Uloga države u regulisanju ekonomije.....	84
1.12.Savremena politička ideja Zapada kako da manipulacijama ovlađa prirodnim resursima i tržištima nerazvijenog Istoka i siromašnog Juga	86
1.12.1.Uloga vladara iz senke u svetskom procesu globalizacije i.....	86
1.12.2.Principi globalne demokracije.....	92
1.12.3.Ideologija otvorene privrede –	96
kultura robnih marki	96
1.12.4.Teorija Fukujame o „kraju istorije,,	99
1.12.5.Vojno-bezbednosna komponenta kao faktor	102
izvesnosti budućnosti	102
1.12.6.Pozitivni efekti globalne demokratije	105
1.12.6.1.Integracija ekonomije razvijenih država u svetsku privredu....	106
1.12.6.2.Globalizacija ekoloških problema.....	107

1.12.6.3.Ključne promene u međunarodnoj razmeni	113
1.12.6.4.Međuzavisnost tehnologije i međunarodne trgovine.....	117
1.12.7. Mehanizmi zapadnoizacije metodama manipulacije.....	118

Demokratija kao oblik vladanja u uslovima globalizacije i internacionalizacije (123)

1.13.Demokratija kao političko - socijalni okvir vladanja društvenom zajednicom.....	123
1.13.1.Oboležja, vrednosti, procedure i uslovi demokratije.....	123
1.13.1.1.Istorijski modeli demokratije	124
1.13.1.2.Uslovi i klasifikacija demokratije	126
1.13.1.3.Negativne strane građanske demokratije - antidemokratija .	128
1.13.1.4.Opasnosti koje nosi demokratija partiskog parlamenta	130
1.13.2.Politička tolerancija kao pretpostavka demokratije.....	132
1.13.2.1.Trpeljivost kao pretpostavka funkcionalisanja građanske.....	132
1.13.2.2.Dijalog i tolerancija kao ključne značajke građanske	134
1.13.2.3.Politički odnosi i politički interesi kao	135
1.13.2.3.1.Lokacija odnosa	136
1.13.2.3.2.Oblici odnosa i procesa	136
1.13.2.3.3.Klasifikacija odnosa	138
1.13.2.3.4.Izražavanje odnosa preko interesa.....	140
1.13.2.3.5.Istraživanje javnosti	141
1.13.2.3.6.Problematiziranje prakse u odnosu na teoriju	143
1.13.3.Građanski demokratski oblik društvenog sistema.....	144
1.14.Globalizacija kao instrument planiranja strateških saveza i novog svetskog porekla	158
1.14.1.Uloga strateških saveza u savremenim odnosima	158
1.14.2.Atlantizam (mondijalizam) - novi svetski poredak	160

1.15.Upravljanje javnim mnjenjem.....	164
1.15.1.Oblašnjavanje značenja pojmove.....	165
1.15.2.Pojam i suština javnog mnjenja.....	166
1.15.3.Istorijsko nastajanje javnog mnjenje	169
1.15.4.Javno mnjenje i demokratija	172
1.15.5.Totalitarizam i javno mnjenje	174
1.15.6.Tiranija nad javnošću	176
1.15.7.Državno nasilje (strahovlada) nad javnošću.....	179

Uticaj države, pravde i prava na ponašanje građana (183)

2.Postanak države i prava	183
---------------------------------	-----

2.1.Teorije o državi i pravu	184
2.2.Funkcije države i prava	186
2.3.Država i savremeno društvo.....	188
2.4.Država blagostanja ili totalitarizma.....	190
2.5.Američki državni pragmatizam ekonomskih interesa	192
 3.Nove tendencije u razvoju države	193
3.1.Krah ideje država blagostanja	194
3.2.Oblici države i prava	196
 4.Kриза – zakonomerni proces savremenih kretanja	199

Kultura poverenja kao pretpostavka funkcionisanja savremene pravne države (203)

4.1.Veština udruživanja	203
4.2.Analiza društava sa niskim međusobnim	205
povernjem građana.....	205
4.3.Analiza društava sa visokim	208
međusobnim poverenjem građana	208
4.4.Analiza procesa obogaćivanja međusobnog poverenja građana	212
4.5.Uočavanje razlika između socijalnog modela temeljenog na prosvetitelj- stvu i na tržištu u kontekstu traganja za poverenjem među ljudima.....	214

Teorijske osnove funkcionisanja državnog menidžmenta pravne države (217)

1.Prepostavke funkcionisanja pravne države	218
1.1.Konflikti kao osnovna karakteristike pluralističkog društva.....	218
1.2.Karakteristike savremene građanske demokratske dražve	219
1.3.Uloga političkih partija u pluralističkim	220
građanskim društvima	220
 2.Postulati državnog menidžmenta	222
2.1.Polazne osnove savremenog državnog menidžmenta	222
2.2.Upravljačke aktivnosti savremenog državnog menidžmenta	224

3.Ontološko objašnjenje države prava	228
3.1.Razgraničenja prava	229
3.2.Pojam pravnih subjekata i pravnih odnosa.....	231
3.3.Pravni običaji i običajno pravo	233
4.Pojavni oblici državne vlasti	234
4.1.Zakonodavna civilna vlast	234
4.2.Smenjiva izvršna vlast	234
4.3.Profesionalna administrativna vlast	235
4.4.Samostalna sudska vlast.....	235
4.5.Nezavisna monetarna vlast.....	236
4.6.Slobodna vlast javnosti	236
5.Otvorena pitanja transformacije države i prava	236

Drugi deo

Funkcionisanje u praksi pravne države (239)

1. Političko pravne pretpostavke nezavisnosti sudstva	240
1.1.Političko - pravni okvir	240
1.2.Uslovi za nezavisnost sudova	248
1.2.1.Lična nezavisnost sudske funkcije	248
1.2.2.Raspored sudske funkcije	249
1.2.3.Stalnost sudske funkcije.....	249
1.2.4.Stambeni i materijalni položaj sudske funkcije	250
1.2.5.Sudijski imunitet	251
1.2.6.Suštinska nezavisnost.....	251
1.2.7.Unutrašnja nezavisnost sudske funkcije	252
2.Političko-pravni procesi.....	255
2.1.Političke partije i državna vlast	255
2.1.1.Pojam i vrste političkih partija	255
2.1.2.Tipovi političkih partija	257
2.1.3.Međusobni uticaj političkih partija i vlasti.....	260
2.1.4.Političke partije i državna vlast u Bosni i Hercegovini	262
2.1.5.Tipologija političkih partija u Bosni i Hercegovini.....	270
2.2.Odnos vlasti i javnog mnjenja.....	273
2.2.1.Pojam javnog mnjenja.....	273

2.2.2.Pravni položaj medija i novinara u Republici Srpskoj	279
2.2.3.Odnos javnog mnjenja i politike u	285
Bosni i Hercegovini	285
2.2.4.Odnos javnog mnjenja i vladavine prava u	287
Bosni i Hercegovini	287
3.Pravosuđe i vladavina prava	297
3.1.Modeli organizacije pravosuđa	297
3.1.1.Sistem vlasti	297
3.1.2.Razlozi uvođenja podjele vlasti	303
3.1.3.Sudska vlast	306
3.1.4.Evropsko kontinentalni sistem sudske vlasti.....	326
3.1.5.Anglosaksonski sistem sudske vlasti.....	328
3.1.6.Mjesto jugoslovenskog pravosuđa	335
3.2.Pravna država i vladavina prava	337
3.2.1.Prvi oblici pravne države i vladavine prava	337
3.2.2.Savremeno shvatanje vladavine prava	344
3.2.3.Načela pravne države i vladavine prava.....	354
3.2.3.1.Legitimnost vlasti.....	354
3.2.3.2.Podjela vlasti	356
3.2.3.3.Nezavisnost sudstva	357
3.2.3.4.Ustavnost i zakonitost (načelo legaliteta).....	358
3.2.3.5.Ustavna jemstva ljudskih prava i sloboda	360
3.2.3.6.Sloboda privrede i privredne aktivnosti	361
3.2.4.Pravno ograničena i pravno neograničena vlast	362
3.2.5.Diskreciona vlast i vladavina prava	365
3.2.6.Jednakost ljudi pred zakonom.....	366
3.2.7.Pravna država i vladavina prava	369
3.3.Organizacija i funkcija pravosuđa.....	372
3.3.1.Opšta organizacija pravosuđa	372
3.3.2.Načela na kojima se zasniva organizacija i	374
djelovanje pravosuđa	374
3.3.2.1.načelo zakonitosti.....	375
3.3.2.2.načelo samostalnosti i nezavisnosti sudova.....	376
3.3.2.3. načelo stalnosti sudske funkcije	378
3.3.2.4.načelo zbornosti suđenja	378
3.3.2.5.načelo javnosti raspravljanja pred sudom	379
3.3.2.6.načelo učešća građana u suđenju.....	380
3.3.2.7.načelo sudijskog imuniteta.....	381
3.3.2.8.načelo inkompatibilnosti	382

3.3.2.9.načelo dvostepenosti suđenja	382
3.3.2.10.načelo izvrsnosti.....	383
3.3.2.11.načelo upotrebe svoga jezika lica u postupku pred sudom...	383
3.3.2.12.načelo prava na odbranu.....	384
3.3.2.13.načelo jednakosti građana pred sudom.....	384
3.3.2.14.načelo pružanja pravne pomoći građanima	385
3.3.2.15.načelo etike sudskog poziva.....	385
3.3.3.Funkcija pravosuđa	387
3.3.4.Struktura pravosudnih organa	392
3.3.4.1.Sudovi	392
3.3.4.2.Tužilaštvo.....	409
3.3.4.3.Advokatura.....	412
3.3.4.4.Pravobranilaštvo i ombudsman	419
3.3.5.Ljudska prava, slobode i pravosuđe	422
3.3.5.1.Ljudska prava i slobode	422
3.3.5.1.1.Lična prava i slobode	425
3.3.5.1.2.Politička prava.....	429
3.3.5.1.3.Ekonomsко-socijalna prava i slobode	431
3.3.5.1.4. Nova i posebna prava i slobode.....	433
3.3.5.2.Pravosuđe i zaštita ljudskih prava i sloboda.....	435
3.4.Pravosuđe kao instrument ograničenja.....	437
ljudskih prava i sloboda	437

Literatura..... **440**